

Monitorování biodiverzity lesů: evropské perspektivy mapování pro mírná a boreální pásma

V současné době stojí systematický přístup k monitorování stavu a biodiverzity lesů na výši, pokud jde o zacílení na strukturu, druhovou a věkovou skladbu hospodářských lesů a chráněná území. Základní problém ale je, že jednotlivé přístupy k monitoringu víceméně kopírují hranice národních států, a v současnosti je zapotřebí přístupu globálnějšího, který by odrážel monitoring celých biogeografických regionů.

Pro modelování vývoje stávajících trendů je tedy zapotřebí přístup, kdy budou moci být jednotlivé změny sledovány v širším měřítku, ale současně s ohledem na detailní specifika a konkrétní aspekty jednotlivých lokalit.

Využitelné výstupy:

Evropu nemůžeme z ekologického hlediska považovat za nějaký „hot-spot“ biodiverzity, už proto, že tu žije okolo 2 – 6 % všech popsanych druhů. Přesto řada z nich žije právě jen v Evropě, a lesy pro tyto organismy sehrávají zásadní roli jako životní prostor, ale také jako migrační koridory, případně místa sezónního výskytu migrujících druhů.

Lidé sehráli v krajině Evropy svým působením významnou roli, v mnoha ohledech pozitivní i negativní. Zemědělství, vytváření prostorové heterogenity, tvorba nových habitatů, blokování sukcese, to vše přispělo ke vzniku mozaikovitě krajiny.

Různé aspekty lesní diversity jsou akcentovány různou měrou v rozdílných evropských zemích. Je tomu tak především díky tomu, že jednotlivé země mají rozdílné přírodní podmínky, i různou mírou antropogenního ovlivnění krajiny. V praxi to ale znamená, že jen pár indikátorů může skutečně postihnout celkovou biodiverzitu a dát možnost vzájemného srovnání.

Středomořské lesy mají téměř dvakrát více druhů stromů, než jiné evropské lesy (247 vs. 135 druhů).

Ve většině zemí můžeme v lesích nalézt na 10 – 30 % vyšších rostlin, více než 50 % všech kapradin, a také téměř polovinu všech druhů evropských savců.

Ve Francii a Německu lesy (a jiné plochy se stromy) pokrývají přibližně 30 % půdního povrchu, a hostí 16 – 19 % všech přítomných cévnatých rostlin. Pouze 2 – 4 % z těchto rostlin můžeme považovat za ohrožené.

Ke zhodnocení biodiverzity v evropském měřítku bude zapotřebí čtyř kroků. 1) definovat biodiverzitu, respektive vybrat vhodné indikátory, na základě kterých bude posuzována. 2) vybrat správné měřítko, přesněji řečeno, míru přesnosti a přiblížení. 3) zvážit ty nejvíce vyhovující přístupy sběru dat (opět se tu vychází z měřítka), 4) významnost a relevance získaných dat, s ohledem na politické procesy v přeshraniční úrovni.

Se zvyšující se průměrnou teplotou se stávají opadavé lesy konkurenceschopnější, vůči jehličnatým lesům. V současnosti mají země bývalé Jugoslávie největší procentické zastoupení opadavých lesů v Evropě (87 %), následovaných Maďarskem se 78 %, Itálií (72 %), Rumunskem (70 %), Bulharskem (67 %) a Francií (64 %).

Grafické přílohy: [forest1.jpg](#) [1]

 [forest2.jpg](#) [2]

 [forest3.jpg](#) [3]

 [forest4.jpg](#) [4]

Zdroj: Puumalainen J., Kennedy P., Folving S. 2003: Monitoring forest biodiversity: a European perspective with reference to temperate and boreal forest zone. *Journal of Environmental Management* 67: 5-14.

Zadal: Radomír Dohnal

URL zdroje: <http://www.forumochranyprirody.cz/monitorovani-biodiversity-lesu-evropske-perspektivy-mapovani-pro-mirna-borealni-pasma>

Odkazy:

[1] <http://www.forumochranyprirody.cz/sites/default/files/forest1.jpg>

[2] <http://www.forumochranyprirody.cz/sites/default/files/forest2.jpg>

[3] <http://www.forumochranyprirody.cz/sites/default/files/forest3.jpg>

[4] <http://www.forumochranyprirody.cz/sites/default/files/forest4.jpg>